

U Njemačkoj nam se čude zašto inzistiramo na uvođenju eura početkom slijedeće godine. Sugovornici njemačkoj tiskovini bili su dvoje poznatih građana Hrvatske, jedan ugledni ekonomista, drugi vodeći sindikalni funkcioner. Zanimljivo je kako se u Hrvatskoj o uvođenju eura u javnom prostoru – samo i jedino šuti. Bitan čimbenik cijele priče je inflacija, s jedne strane, i, s druge strane, smanjenje gospodarske aktivnosti. Inflacija planira se trebala bi se povećati na razinu od 9,4%, a gospodarska aktivnost smanjiti na 3%. Odlično za državu, tragično za građane i većinu gospodarstva.

Porezna osnovica bilo kojeg poreza rastom inflacije se samo i jedino povećava. To je najbolja stvar za poreznike koji, sukladno birokratskim načelima, u punjenju porezne blagajne. Porezni sustav temeljen na potrošnim porezima, kao što je to hrvatski, omogućit će veće porezne prihode za iznos inflacije, čak ako se ne poveća kreditna zaduženost građana što je malo vjerojatno, koji će se dodatno povećati za vrijednost turističke žetve. Izravni porezi će se također nešto povećati, ali će to povećanje biti, kako će nam uskoro gospodarstvenici kazati, gorkije od pelina. Država će povećati svoje prihode pa će nam ponovno govoriti kako je to plod učinkovite, optimalne i sveobuhvatne politike. U najmanju ruku nakon toga bi morao slijediti gromoglasni aplauz. Jasno da to nije istina. Povećani prihodi bit će plod uglavnom inflacije. Što bi učinila pametna vlada? Smanjila bi poreznu presiju izravnih poreza i povećala transfere socijalno ugroženim građanima. Ovako će birokracija dalje bujati, što joj je jedini cilj, čije će se plaće, bar nekima, povećati. Jasno, vlada Andreja Plenkovića neće smanjiti poreznu presiju. Ona voli puno uzimati kako bi mogla – dijeliti jer dijeljenje osigurava pobjedu na slijedećim izborima. Ima tu još jedna „kvaka 22“ koju valja kazati.

Hrvatska je dobila veliku pomoć iz EU i to kako putem konvergencijskih fondova, tako putem posebne pomoći zbog potresa i koronakrize koja još ne posustaje. Sve to ulazi u proračun. U moje vrijeme fatamorgana se je nazivala Fata of Morgan kako bi se pokazalo koliko inflacija godi državi. Međutim, ukupni učinci su tragični, ali tko za to danas pita? Ekonomisti koji vrijedno rade, šute, jer nam je šutnja ušla u DNA što će se teško, u ovoj i ovakvoj demokraciji, promijeniti. Ne govore, a trebali bi kako će prisutna inflacija ugroziti sam socijalni opstanak hrvatske države. Veliki su to i dinamični, rastući, problemi koji bi morali sve i svakog zabrinjavati - osim optimalne i sveobuhvatne politike vlade našeg premijera Andreja Plenkovića.

Na drugoj je strani posrnulo i nemoćno gospodarstvo. Kad imate statistički podatak kako je prosječan broj zaposlenih po tvrtki manji od deset zaposlenih morate biti ne zabrinuti već zvoniti na sva zvona kako bi upozorili na nadolazeću tragediju. U Hrvatskoj nema zvona ali zato ima šutnje. Turizam tako hvaljen još nije došao na razinu iz 2019. godine. Male su vjerojatnosti da će se to ove godine dogoditi (daj Bože da se dogodi). Rast BDP-a najvećim je dijelom rezultat pomoći iz EU. Tu je sva tajna hrvatskog uspjeha. Koliko smo učinkoviti lako je shvatiti i

razumjeti, kako kaže naš premijer Andrej Plenković, ako se zna da će nam popravak zgrade Hrvatskog sabora učiniti kinezi. Oni su jeftiniji. Oni su bolji. Oni su ono što bi mi trebali biti. Međutim, mi smo odlučili da nećemo učiti od boljih pa zvali se oni Kinezi, Slovenci ili bilo kako. Nitko nam neće niti može oduzeti našu posebnost.

Najgore će proći siromašni koji će postati još siromašniji. Siromašni će ostati siromašni jer su najvjerniji glasači na izborima. Kako je kesa u rukama Andreja Plenkovića i kako je on političar od zanata jasno je da će se ljubav, kad je već nema, kupiti. Što košta da košta. Nije beg cicija. Zaboravlja se da je ljubav hranjena poklonima vječno gladna. Posebno će veliku cijenu platiti umirovljenici koji su izdvajali u materijalnu osnovu udruženog rada koju je država privatizirala (ponekad poklonila „vitezovima“ što može sve i svašta značiti), umirovila udružene radnike, sada poznate kao umirovljenička sirotinja, što je rezultiralo dodatnim smanjenjem mirovina. Tako je mirovinska politika od prava, temeljem doprinosa, postala milostinja kojoj vlada dijeli ili ne dijeli milostinju od stotinjak kuna i za tih stotinjak kuna traži, da ne kažem zahtjeva, vjernost. Ako je to doseg socijalne demokracije tada gospodo na vlasti – hvala lijepa mene to ne zadovoljava (trebale bi to jasno kazati umirovljeničke udruge, ali one uporno šute).

Postoje mnogi građani koji se ne mogu brinuti o sebi. Njima se daje na kapaljku. To je posebna kapaljka koja jako teško kapa a kad kapa kapi su male. Vrše se znatna istraživanja kako pronaći kapaljku koja još manje daje. Bilo bi sjajno kada bi se pučanstvo moglo nahraniti s „pet ječmenih kruhova i dvije ribice“. U svakom slučaju kapaljka ne omogućuje preživljavanje. I onda se farizejski pitamo zašto su vikinzi zadovoljniji od nas južnjaka - Hrvata? Pitanje nije pitanje ali pokazuje znatiželju što je u uvjetima ovako izražene alijenacije velika stvar? Bar se pita.